

BİLİŞİM HUKUKU

Bilişim Hukukuna Dair 10 Yanılgı ve Gerçek

Av. Burak Üçüncü · 26 Mart 2025 · 8 dk okumaGüncelleme: 7 Nisan 2025

Bilişim hukukunun her geçen gün daha fazla önem kazandığı bir çağda yaşıyoruz. İnternet ve teknolojik araçlar, hem günlük hayatın rutininde hem de iş dünyasında büyük kolaylıklar sağlarken, aynı zamanda yeni uyumsuzluk türlerini ve hukuki tartışmaları da beraberinde getiriyor. Türkiye’de özellikle 5651 sayılı Kanun (İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi), 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu (KVKK), Türk Ceza Kanunu (TCK), Elektronik Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanun ve ilgili yönetmelikler gibi düzenlemeler, dijital dünyada karşılaşılan pek çok konuyu düzenlemeye çalışıyor. Bununla birlikte bilişim hukuku kavramı, hala geniş kesimler tarafından yeterince bilinmeyen veya yanlış anlaşılan noktalarla dolu.

Aşağıda, **bilişim hukuku**yla ilgili en sık rastlanan 10 yanılgıyı ve bunların gerçekte ne anlama geldiğini ele alacağız. Bu yanılgılar; sosyal medya kullanımı, kişisel verilerin korunması, internet üzerinden işlenen suçlar, dijital sözleşmeler ve diğer dijital ihtilaflarda sıklıkla karşımıza çıkan konulardır. Her bir başlık altında, söz konusu yanlış düşünce veya efsaneyi tanımladıktan sonra, hukuki dayanaklarla desteklenmiş gerçeğe vurgu yapacağız.

1. Yanılgı: “İnternette yazdığım her şey ifade özgürlüğü kapsamındadır ve cezai veya hukuki sorumluluğum yoktur”

Gerçek:

İfade özgürlüğü, hem Anayasa ile hem de uluslararası sözleşmelerle güvence altına alınmış temel bir haktır. Ancak bu özgürlük sınırsız değildir ve başkalarının kişilik haklarına, özel hayatına, itibarına zarar verici nitelikteki paylaşımlar veya içerikler bu korumanın dışındadır. Türk Ceza Kanunu’nda (TCK) hakaret, iftira, tehdit, özel hayatın gizliliğini ihlal gibi suç tipleri düzenlenmiştir ve bunlar internet ortamında işlendiğinde de aynı şekilde cezalandırılır.

İnternet üzerinde kimliğin gizlenmesi veya takma isim kullanılması, hukuki ve cezai sorumluluktan kurtarmaz. Pek çok kişi “Nick kullanıyordum, beni bulamazlar” yanılgısına düşer. Oysa ki gerekli teknik incelemeler (IP tespiti, log kayıtları vb.) ve adli bilişim yöntemleriyle failin kimliğini belirlemek çoğunlukla mümkündür. Dolayısıyla sosyal medyada, forumlarda veya diğer dijital ortamlarda yapılan paylaşımlarda, hukukun çizdiği sınırlar geçerlidir. İfade özgürlüğü, hakaret veya karalama kampanyasını meşrulaştırmaz.

2. Yanılığı: “Bilişim suçları yalnızca hacker’ların banka hesaplarını boşaltması veya sistemlere sızmasıyla ilgilidir”

Gerçek:

Bilişim hukuku dendiğinde akla sıklıkla “hacker’lık”, “siber saldırı” veya “sisteme yetkisiz erişim” gibi konular geliyor. Gerçekten de bunlar bilişim suçlarının önemli bir parçasıdır. Ancak bilişim suçları çok daha geniş bir yelpazeye sahiptir. Türk Ceza Kanunu’nda “Bilişim Alanında Suçlar” başlığı altında düzenlenen suç tipleri arasında, sistemlere izinsiz girme ve zarar verme eylemleri dışında dolandırıcılıktan internet üzerinden hakaret veya tehditten verileri değiştirme/silme eylemlerine kadar birçok fiil yer alır.

Ayrıca 5651 sayılı Kanun çerçevesinde, internet ortamında yayınlanan içeriklerin hukuki ve cezai sorumluluğu, erişim/yer/içerik sağlayıcıların yükümlölükleri, suç içeren paylaşımların nasıl kaldırılacağı gibi konular da bilişim hukukunun temel parçalarıdır. Dolayısıyla, “bilişim suçu” kavramı yalnızca hacker eylemleriyle sınırlı değildir.

3. Yanılığı: “Kişisel veriler internette herkese açık olduğuna göre, istediğim gibi kullanabilirim”

Gerçek:

Kişisel verilerin korunması, Türkiye’de 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu (KVKK) ile güvence altına alınmıştır. Kanunun amacı; kişisel verisi işlenen bireylerin temel hak ve özgürlüklerini korumak, veri işleyen kişi veya kuruluşların (veri sorumlusu/veri işleyen) yükümlölüklerini ortaya koymaktır. Bir kişinin açık rızası olmadan verilerini elde etmek, kullanmak, üçüncü taraflarla paylaşmak veya ticari amaçla satmak hukuka aykırı olabilir.

İnternette “zaten kamuya açık” biçimde bulunsa bile (örneğin bir kişinin sosyal medyada paylaştığı isim, fotoğraf, telefon numarası, e-posta adresi vb.), bu verileri topluca işleyip farklı amaçlarla kullanmak veya başka platformlarda izinsiz yayınlamak KVKK kapsamında ihlal oluşturabilir. Verinin “herkese açık” olması, otomatik olarak o veriyi istediğiniz gibi kullanabileceğiniz anlamına gelmez. Bu tür ihlallerde yüksek idari para cezaları söz konusu olabilir ve ayrıca hukuki tazminat davaları da gündeme gelebilir.

4. Yanılığı: “Sosyal medyada yapılan çekiliş ve kampanyalar için hiçbir yasal kural yok, istediğim şekilde yaparım”

Gerçek:

Sosyal medya üzerinden çekiliş ve kampanya düzenlemek, etkileşim artırmanın popüler yollarından biridir. Ancak bu tür promosyon faaliyetleri, Milli Piyango İdaresi mevzuatı, Ticaret Bakanlığı düzenlemeleri, 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun ve ilgili yönetmeliklerle yakından ilgilidir. Çekilişin tamamen şansa dayalı olması halinde, çoğu durumda Milli Piyango İdaresi’nden izin alınması veya ilgili prosedürlerin uygulanması gerekir.

Aynı şekilde, yeteneğe dayalı yarışmalar veya tüketiciyi çekmeye yönelik kampanyalar, aldatıcı veya yanıltıcı nitelikte olduğuunda Reklam Kurulu tarafından yaptırıma tabi tutulabilir. Sosyal medya üzerinden ürün satın alma şartına bağlanan çekilişler de yine bakanlık ve ilgili kurumların denetimine takılabilir. Kurallara uymadan yapılan çekilişler, yüksek idari para cezalarına sebep olabilir.

5. Yanılı: “Bir sözleşmeyi dijital ortamda imzalamak veya onaylamak geçersizdir. Islak imza olmazsa hukuki bağlayıcılık yoktur”

Gerçek:

Elektronik ortamdaki sözleşmeler de, ıslak imza ile imzalanmış sözleşmeler kadar geçerlidir. Türk hukukunda, 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu genel hükümleri ve 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu çerçevesinde, güvenli elektronik imza ile imzalanan sözleşmeler yazılı şekil şartını karşılar ve resmi belgelerle aynı hukuki değere sahiptir.

Ayrıca pek çok sözleşme türü, Kanun’da belirli bir şekil şartına tabi tutulmamıştır. Bu sözleşmeler çevrim içi ortamda kurulabilir. Örneğin bir e-ticaret sitesinde “Mesafeli Satış Sözleşmesi”nin kullanıcılar tarafından “okudum, onayladım” şeklindeki buton ile kabulü, geçerli bir sözleşme ilişkisi doğurur. Elbette ki ispat ve güvenlik konuları önemlidir. Tarafların kimlik doğrulamasının yapıldığı, sözleşme metninin değiştirilemez biçimde saklandığı ve gerektiğinde mahkemeye sunulabilecek kayıtların tutulduğu bir altyapı, e-sözleşmelerin bağlayıcılığını güçlendirir.

6. Yanılı: “Telif hakkı, internet ortamında çok geçerli değil; zira bulduğum içeriği kopyalayıp kullanabilirim.”

Gerçek:

5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu, dijital ortamda paylaşılan eserleri de telif hakkı koruması altına almıştır. Bir eserin (metin, fotoğraf, video, müzik, yazılım vb.) internette yer alması, onun serbestçe kopyalanıp dağıtılabileceği anlamına gelmez. Telif hakkı sahibinin izin vermediği şekilde kullanmak, eseri umuma iletmek, kopyalamak veya değiştirmek hukuka aykırı olabilir.

İnternet üzerinde bir görüntüye rastlayan çoğu kullanıcı, “Zaten Google’da bulunuyor, demek ki kullanmakta sakınca yok” diye düşünebiliyor. Oysa söz konusu içerik telif hakkıyla korunan bir eser niteliğindeyse, sahibinin iznine veya hukuki bir lisansa ihtiyaç vardır. Aksi takdirde, hak sahibi maddi ve manevi tazminat davası açabileceği gibi, “izinsiz çoğaltma, işleme” fiilleri cezai yaptırıma dahi tabi olabilir. Özellikle görseller, yazılar, videolar ve müzikler bakımından dijital platformlarda hak ihlalleri oldukça yaygındır ve telif hakkı sahipleri giderek daha aktif şekilde bu ihlallerle mücadele etmektedir.

7. Yanılı: “5651 sayılı Kanun sadece erişim engellemesiyle ilgilenir, başka bir hüküm içermez.”

Gerçek:

5651 sayılı Kanun, internet ortamında yapılan yayınlar ve bu yayınlar yoluyla işlenen suçlarla mücadeleyle dair düzenlemeler getirmektedir. Erişim engellemesi (URL bazlı veya site bazlı engel) bu Kanun’un en çok bilinen yönüdür. Ancak kanun aynı zamanda içerik sağlayıcı, yer sağlayıcı, erişim sağlayıcı ve toplu kullanım sağlayıcısı gibi tarafların yükümlülüklerini de ayrıntılı şekilde düzenler.

Örneğin, bir işletme kafe veya halka açık Wi-Fi ağı sunuyorsa, 5651 sayılı Kanun’a göre log kayıtlarını tutmakla ve bunları belirli bir süre saklamakla yükümlüdür. Aynı şekilde bir web sitesinin sahibi (içerik sağlayıcı), suç oluşturabilecek bir içerik yayınlandığında sorumluluk altına girebilir ve kendisine yapılan uyarılara rağmen içeriği kaldırmazsa cezalarla karşılaşabilir. Dolayısıyla bu Kanun’un kapsamı yalnızca “erişim

engelleme ve içeriğin kaldırılması" işlemiyle sınırlı değildir, internet ekosistemindeki tüm aktörlere çeşitli yükümlülükler öngörür.

8. Yanılgı: "KVKK sadece büyük şirketleri ilgilendirir; küçük işletmeler veya bireysel girişimler veri toplasa da sorun olmaz"

Gerçek:

6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu (KVKK), Türkiye'de faaliyet gösteren tüm gerçek ve tüzel kişilere (veri işleyenlere veya veri sorumlularına) belirli yükümlülükler getirir. Şirketin veya işletmenin büyüklüğü, KVKK'ya uyma zorunluluğunu ortadan kaldırmaz. Müşteri bilgisi, çalışan verisi veya tedarikçi bilgisi işleyen her türden kuruluş, KVKK hükümlerine tabidir. Bkz. [Kişisel Veri İşleme](#)

Örneğin tek kişilik bir e-ticaret girişi bile kullanıcı adı, e-posta adresi ve sipariş bilgileri gibi kişisel verileri topluyor ve işliyorsa bu verilerin aydınlatma metinleriyle birlikte toplanması, kişisel verilerin korunması için idari ve teknik tedbirlerin alınması gereklidir. İhlallerde Kişisel Verileri Koruma Kurumu (KVKK) tarafından uygulanan idari para cezaları oldukça ciddi boyutlara ulaşabilir. Ayrıca veri ihlali yaşanması halinde kuruma bildirim zorunluluğu vardır.

9. Yanılgı: "Sadece yurt dışı kaynaklı sosyal medya platformlarında paylaşım yapıyorsam, Türkiye'deki yasalardan etkilenmem"

Gerçek:

İnternet platformlarının yurt dışında bulunması, sorumluluğu tamamen ortadan kaldırmaz. Suçun nerede işlendiği sorusu, "failin fiili işlediği yer" ve "neticenin meydana geldiği yer" gibi kriterlerle değerlendirilebilir. Örneğin, Türkiye'de ikamet eden biri Facebook, Twitter, Instagram veya TikTok gibi yurt dışı merkezli bir platformu kullanarak hakaret, tehdit, iftira veya terör propagandası gibi suçları işlediğinde, Türk hukukunun yetkisi devreye girer.

Ayrıca son dönemde sosyal medya platformlarına Türkiye'de temsilci bulundurma zorunluluğu getirilmiş ve bu platformların yerel mevzuata daha uyumlu hale gelmesi amaçlanmıştır. Dolayısıyla, "Benim hesabım Amerika merkezli bir sitede, Türk hukuku beni bağlamaz" düşüncesi gerçeği yansıtmamaktadır.

10. Yanılgı: "Online ortamda yaptığım alışveriş veya sözleşmelerde hiçbir şekilde hak iddia edemem, dolandırılırsam elim kolum bağlı kalır"

Gerçek:

Elektronik ticaretin yaygınlaşması, online sözleşmelerin ve alışverişlerin artması sonucu tüketicilerin haklarını da gündeme getirmiştir. 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun ve ilgili yönetmelikler (özellikle Mesafeli Sözleşmeler Yönetmeliği), internet üzerinden yapılan alışverişlerde tüketicilere birçok hak tanır. Cayma hakkı, ayıplı malın iadesi, tüketici hakem heyetlerine başvuru hakkı gibi düzenlemeler online alışverişler için de geçerlidir. Bkz. [Instagram Alışverişlerinde Cayma Hakkı](#)

Bireyler, bir e-ticaret sitesinden veya mobil uygulamadan yaptıkları alışveriş sonucunda mağdur olurlarsa, satıcı veya sağlayıcının Türkiye'deki hukuki yükümlülüklerine dayanarak iade, tamir, değiştirme taleplerinde bulunabilir. Ayrıca dolandırıcılık veya sahte site gibi daha ciddi vakalarda, kolluk kuvvetlerine ve savcılığa

suç duyurusunda bulunarak ceza soruşturması yolunu da açabilir. Online ortamda gerçekleştirilen işlemler, hiçbir hukuk kuralına tabi değilmiş gibi düşünülemez.

Özetle

Bilişim hukuku, pek çok kişi ve kurum tarafından hala “bilinmezler” ve “yanlış anlaşılmalara” alanı olarak görülse de; aslında mevzuatımızda geniş yer tutan, somut kuralları ve uygulamaları olan bir disiplindir. Günümüzde hem bireyler hem de işletmeler, internet ve dijital teknolojilerle iç içe olduğu için bilişim hukukundaki temel ilkeleri bilmek, hak ve yükümlülüklerin farkında olmak büyük önem taşır. Yukarıda sıralanan 10 yanlış, dijital ortamdaki hukuki süreçlerde sıkça karşımıza çıkan, ancak kolaylıkla düzeltilebilecek yanlış düşüncelerin başında gelir.

- İfade özgürlüğü adı altında herkesin sınırsızca hareket edemeyeceği,
- Kişisel verilerin kamuya açık olsa bile koruma altında bulunduğu,
- E-sözleşmelerin hukuken geçerli olabileceği,
- Sosyal medya çekilişlerinin yasal düzenlemelere tabi olduğu,
- Telif haklarının dijital platformlarda da titizlikle uygulanması gerektiği,
- KVKK ve 5651 gibi kanunların küçük büyük tüm işletmeleri ve kişileri bağladığı,
- Siber ortamda işlenen suçların hala Türkiye’deki yasal düzenlemelere göre değerlendirildiği,
- Tüketicinin mesafeli sözleşmelerde de hakkını arayabileceği,

gibi gerçekte var olan kurallar bilinmediğinde, hem bireysel hem kurumsal düzeyde hukuki ve cezai yaptırımlarla karşılaşmak an meselesidir. Bunun yanında, [bilişim hukuku](#) alanındaki hızlı teknolojik gelişmeler, sürekli yeni düzenlemelere ve içtihatlarla ihtiyaç doğurur. Dolayısıyla “dijital farkındalık” ve “hukuk bilinci” arttıkça, bu alandaki yanlışların azalması ve herkesin çevrimiçi ortamlarda haklarını daha bilinçli kullanabilmesi mümkün hale gelecektir.

Sonuç olarak, internet ortamında veya diğer dijital platformlarda faaliyet gösteren herkesin, bu on maddede sayılan yanlışlardan kaçınması önemlidir. Bilişim hukukunun “özel bir alan” olması, onun “gereksiz” veya “göz ardı edilebilir” olduğu anlamına gelmez. Tam aksine, giderek dijitalleşen dünyada hukuki sorunlar da aynı hızla çoğalmaktadır. Bu nedenle, kullanıcıların ve işletmelerin doğru hukuki bilgiye ulaşması ve uzman [bilişim hukuku avukatı](#)ndan danışmanlık alması, karşılaşılabilecek uyuşmazlıkları en aza indirmek için en sağlam yaklaşım olacaktır.

Çevrimiçi sürüm: <https://burakucuncu.com.tr/bilisim-hukukuna-dair-10-yanilgi-ve-gercek>